

[Lasse Budtz]

måske allerede har været det i et stykke tid – ganske nær ved os i denne holdning.

Jeg ville egentlig ønske, at regeringen kunne udtrykke sig nogenlunde således – og nu kommer jeg med et citat:

»Regeringen har ved gentagne lejligheder over for den amerikanske administration og også over for de sovjetiske myndigheder understreget nødvendigheden af et stop i rustningskapløbet og af, at der bliver sluttet aftaler om drastiske reduktioner i de kernefysiske våbenarsenaler. I NATOs råd og på anden måde har vi fremholdt, at ABM-traktaten må respekteres og overholdes på grundlag af en streng fortolkning af dens begrænsninger. Regeringen betragter ABM-traktaten som en hjørnesten i det eksisterende rustningskontrollsystem og som en hindring mod tiltag, som kan udløse et rustningskapløb i verdensrummet.

Opfattelsen af nødvendigheden af at opretholde en streng fortolkning af ABM-aftalen blev senest i forrige uge fremhævet i NATO-sammenhæng, hvor der også blev henvist til de negative virkninger, fravigelsen af en sådan fortolkning vil have for forhandlingerne i Genève. Dette er synspunkter, regeringen fortsat vil gøre gældende både over for den amerikanske administration direkte og i NATO-sammenhæng.«

Disse klare udtalelser stammer ikke fra den danske udenrigsminister, men blev givet som svar på et spørgsmål i det norske Stortingets spørgetid den 18. februar i år, og udenrigsministeren, der svarede, hed Knut Frydenlund. Han døde som bekendt pludseligt få dage senere. Hans holdning til ABM-aftalen og nedrustning bekræftede hans og hans regerings stærke engagement i nedrustningsspørgsmålene, og udtalelserne understreger også, i hvor høj grad dette på alle måder fremragende menneske vil blive savnet.

Det danske Socialdemokratis holdning og principielle synspunkt er identisk med Frydenlunds, og en dansk socialdemokratisk udenrigsminister ville udtale sig på linje med Frydenlund.

Den amerikanske forsker Peter Zimmerman, som jeg omtalte i den foregående debat, og som andre også har omtalt, skrev i sin artikel i Information i tirsdags, at så længe begge skabere af ABM-traktaten agter at føle sig bundet af denne traktat, skulle det være muligt at forhandle sig frem til en ny

protokol. Jeg vil tilføje: ved hjælp af sådan en ny protokol må man kunne løse bl.a. Thulespørgsmålet. Parterne må kunne enes om radarernes antal, størrelse og placering, og den sidste udvikling på nedrustningsområdet giver os visse håb i denne retning.

På baggrund af disse forskellige bemærkninger har jeg den ære på Socialdemokratiets vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen at sikre

1. at varslingsanlægget i Thule ikke anvendes offensivt,
2. at det ikke kan anvendes i forbindelse med SDI-systemer eller et ABM-system,
3. at danske og grønlandske myndigheder løbende modtager information om udviklingen i forbindelse med Thuleradarstationen,
4. at USA og Sovjetunionen opfordres til at nå til enighed om fortolkningsproblemerne i relation til ABM-traktaten om varslingsanlæg som bl.a. anlægget i Thule, og
5. at der i NATO og i direkte forhandlinger med USA og Sovjet opfordres til, at den strenge fortolkning af ABM-traktaten opretholdes.

Folketinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 36).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg skal bare i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at det dagsordensforslag, der nu er fremsat, ikke tager stilling til det, som er sagens afgørende problem, men hr. Lasse Budtz vil jo være i stand til at meddele yderligere, om der ligger en sådan stillingtagen, som vi må have. Her tænker jeg på, at hvis man tager regeringens redegørelse til efterretning, vil regeringen kunne sige: I har taget regeringens redegørelse til efterretning. Af den redegørelse fremgår det, at de problemer, som er omtalt i dagsordenen, slet ikke er problemer. Og dermed er sagen så slut.